

**Yttrande över landstingsrevisorernas projektrapport 10/25 –
Kompetensförsörjning i vården – åtgärder på central nivå****Förslag till beslut**

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande över landstingsrevisorernas projektrapport nr 10/2015, Kompetensförsörjning i vården – åtgärder på central nivå, i enlighet med nedanstående

När 400 vårdplatser är stängda i länet på grund av svårigheter att behålla och rekrytera personal måste kompetensförsörjningsfrågorna ges högsta prioritet. Revisorernas rapport visar att landstingsledningen saknar handlingskraft i frågan. Mindre än hälften av de åtgärder som personaldirektörsnätverket identifierat har i augusti 2015 genomförts eller planerats. En kompetensförsörjningsstrategi blir klar först i slutet av året, trots att behovet av en sådan länge har varit påtagligt.

Revisorerna belyser att ansvarsfördelningen för kompetensförsörjningen är otydlig. Även om det på pappret finns en formell uppdelning mellan landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och vårdgivarna så är det inte tydligt vem som ansvarar för att genomföra beslutade åtgärder. Ansvar har inte sällan skjutits över på enskilda vårdgivare eller marknaden att lösa, samtidigt som de egna verksamheterna har getts begränsat utrymme att agera på denna marknad.

Stockholms läns landsting behöver ta ett övergripande ansvar för att vårddyrkena ska bli attraktiva. Detta är särskilt angeläget när en allt större del av vården flyttas ut på privata företag. Revisorernas rapport visar att uppsplittringen av vården i privata utförare har gjort att utbildningsuppdraget brister. Landstinget måste omedelbart ställa hårdare krav och följa upp att även de privata utförarna tar sitt ansvar för detta. Det borde ha gjorts för länge sedan, när hälso- och sjukvården började privatiseras i stor skala.

De privata vårdföretagen måste givetvis även bidra med underlag till landstingets kartläggning av kompetensbehoven. För att så ska ske behöver uppföljningen skärpas. Revisionen belyser att det idag finns specialistvårdsområden där det saknas vård i egen regi att jämföra med. Om dessa verksamheter inte tar ansvar för utbildning och kartläggning av kompetenser kan det få förödande konsekvenser för framtiden.

Personaldirektörsnätverkets beslut att den offentliga vården inte ska använda lönehöjningar som konkurrens om arbetskraft, samt att nivån för ingångslön för sjuksköterskor ska samordnas är inte förenligt med målet att vara en attraktiv arbetsgivare. (Sexpunktsprogrammet *Gemensamt ansvar för tryggad kompetensförsörjning i Stockholms läns hälso- och sjukvård*). Beslutet uppmuntrar personal att söka sig bort från de offentligt drivna verksamheterna och bidrar till att vårddyrkena släpar efter lönemässigt.

Vänsterpartiet har tidigare lyft att personalutskottets roll skulle kunna utvecklas och omfatta kompetensförsörjningsfrågor inom all skattefinansierad verksamhet. Till exempel skulle utskottet kunna ge rekommendationer inför upphandlingar och följa upp hur de privata aktörerna lever upp till sina åtaganden på området. Det som framkommer i revisorernas rapport gör att förslaget återigen bör aktualiseras.

Sammanfattningsvis så behövs det konkreta åtgärder för att möta hälso- och sjukvårdens utmaningar med att behålla och rekrytera personal. Landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden behöver säkerställa att det finns resurser för detta och ge tydliga uppdrag till vårdgivarna att genomföra dem, samt stärka uppföljningen av hur vårdgivarna fullföljer sitt ansvar för kompetensförsörjningen.